

Ter toelichting: In onderstaand conceptraadsbesluit zijn de tekstuele aanpassingen en opmerkingen van de commissies P&C/Financiën opgenomen.

Raadsbesluit

[Z/17/006208; Intern\15263]

De gemeenteraad van Wassenaar,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 februari 2017;

overwegende dat

de vigerende financiële verordening dateert uit 2007;

actualisering van de financiële verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle kan worden voldaan;

gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

De **Financiële verordening Wassenaar 2017** vast te stellen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

Werkorganisatie Duivenvoorde: het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, opgericht bij de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Duivenvoorde waarin de PIJOFACH-taken van de gemeente Wassenaar zijn belegd;

bruto schuld: het totaal van langlopende leningen, kortlopende schulden, crediteuren en overlopende passiva.

netto schuld: bruto schuld minus de omvang van de geldelijke bezittingen.

geldelijke bezittingen: het totaal van leningen aan deelnemingen, leningen aan overige verbonden partijen, leningen aan derden, langlopende uitzettingen, kortlopende uitzettingen, debiteurenvorderingen, liquide middelen en overlopende activa;

taakveld: eenheden ingericht naar beleidsonderwerp waarin de begrotingsprogramma's zijn onderverdeeld.

administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Wassenaar en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

EMU-saldo: het geraamde onderscheidenlijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie onderscheidenlijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie; .

overheidsbedrijf: een onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin de gemeente deelneemt.

Hoofdstuk 2 Begroting en verantwoording

Artikel 2. De programmaindeling

1. De raad stelt tenminste bij aanvang van de nieuwe raadsperiode een programmaindeling vast op voorstel van het college.
2. De raad stelt op voorstel van het college ~~in een~~ indeling van de programma's in taakvelden vast.
3. Bij de begroting worden onder elk van de programma's de lasten en baten per taakveld weergegeven.
4. De raad stelt op voorstel van het college tenminste per programma beleidsindicatoren vast voor het meten van, en het afleggen van verantwoording over, de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid.
5. Het college draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de maatschappelijke effecten en de geleverde goederen en diensten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door de raad kunnen worden getoetst.
6. De raad stelt tenminste bij aanvang van iedere raadsperiode vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen in de begroting en jaarstukken kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.

Opmerking [A1]: In de tekst of in de toelichting opnemen dat dit betekent dat ook per taakveld beleidsindicatoren kunnen worden vastgesteld. Daarbij verwijzen naar art.4.1 waarin de raad op programmaniveau autoriseert. Zowel beleidsmatig als financieel kan de raad meer inzicht vragen per taakveld. **Zie bespreekpunt in advies**

Artikel 3. Kaders voor de begroting

1. Het college biedt vóór het zomerreces aan de raad een Kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.

2. De raad stelt ~~middels~~ deze nota vóór het zomerreces vast de kaders voor de begroting vast.
3. In de begroting wordt een post onvoorzien opgenomen van minimaal € 1,- per inwoner.

Opmerking [A2]: Aangepast aan modelverordening.

Artikel 4. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Het college informeert de raad vooraf ~~omtrent afwijkingen~~ als ze verwacht dat op programmaniveau de lasten of de baten de geautoriseerde lasten of baten zullen over- dan wel onderschrijden, of als ze verwacht dat de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten met meer dan € 50.000 op programmaniveau met meer dan € 50.000 dreigen af te zullen wijken van de geautoriseerde bedragen over- dan wel onderschrijden. De raad geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.
4. Bij de behandeling van de tussenrapportages in de raad doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten en het bijstellen van het beleid.
5. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor. Bij investeringen groter dan € 50.000 informeert het college de raad in het voorstel over het effect van de investering op de schuldpositie van de gemeente.

Opmerking [A3]: In toelichting opnemen dat de autorisatie op programmaniveau niet uitsluit dat er per taakveld wel nader (financieel) inzicht gegeven kan worden als de raad dit vraagt. Verwijzen naar art. 2.4 over de beleidsindicatoren. **Zie bespreekpunt in advies.**

Artikel 5. Uitvoering van de begroting

1. Voor aanvang van een begrotingsjaar biedt het college een overzicht aan met daarin ~~tenminste in elk geval~~ de data voor het aanbieden door het college en het vaststellen door de raad van de jaarstukken, de Voorjaarsnota, de Kadernota, de Najaarsnota en de begroting met de meerjarenraming.
2. Het college stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.

Opmerking [A4]: In de toelichting opnemen om welke regels het gaat en of deze aan de raad worden voorgelegd. **Zie bespreekpunt in advies.**

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

1. Het college informeert de raad door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste drie maanden (Voorjaarsnota) en de eerste acht maanden (Najaarsnota) van het lopende boekjaar.
2. De tussenrapportages bevatten een uiteenzetting over de uitvoering en de bijstelling van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:
 - a. de baten en de lasten per programma uitgesplitst naar taakveld;
 - b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;

c. het overzicht van de geraamde vennootschapsbelasting

de. het totale saldo van de baten en de lasten volgend uit de onderdelen a, ~~en~~ b en c;

~~de~~. —de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;

ef. het resultaat, volgend uit de onderdelen da tot en met d, e;

fg. de realisatie en raming van de uitputting van de investeringskredieten.

3. In de tussenrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en de lasten van taakvelden en investeringskredieten in de begroting groter dan € 50.000 op programmaniveau toegelicht.

Artikel 7. De jaarstukken

1. Bij de jaarstukken worden onder elk van de programma's de gerealiseerde lasten en baten per taakveld weergegeven.
2. In de jaarstukken wordt van de investeringen en meerjarige projecten de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten, de bijdragen van derden/inkomsten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.
3. Het college legt verantwoording af over de wijze waarop de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.
4. De raad bepaalt aan de hand van de uitvoering van de programma's of de beleidsdoelen en de maatschappelijke effecten van de programma's voor het lopende jaar bijstelling behoeven.

Artikel 8. Informatieplicht

1. Het college besluit niet over:
 - a. de aan-en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 75.000.
 - ba. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 75.000 en
 - cb. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, dan nadat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
2. Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het krediet in het lopende boekjaar weergegeven.
4. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Opmerking [A5]: De hoogte van het gekozen bedrag is een discussiepunt. De vraag is of dit bedrag niet te hoog is. **Zie bespreekpunt in advies.**

inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming, de grondexploitaties en de investeringen.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 9 . Waardering en afschrijving vaste activa

1. Materiële en immateriële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in bijlage 1 "afschrijvingsbeleid" bij deze verordening.
2. Afschrijvingen worden geraamd in het jaar volgend op de oplevering of ingebruikname van het actief.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

1. Voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.
2. Voor openstaande vorderingen betreffende:
 - a. onroerendezaakbelastingen;
 - b. precariobelasting;
 - c. hondenbelasting;
 - d. rioolheffing;
 - e. afvalstoffenheffing;
 - f. bijstandsverstrekking,wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd ter grootte van het historische percentage van oninbaarheid.
3. Voor de overige vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

1. Het college biedt de raad eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt:
 - a. de vorming en besteding van reserves;
 - b. de vorming en besteding van voorzieningen;
 - c. de rentetoerekening voor zover van toepassing.
2. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve wordt minimaal aangegeven:
 - a. het specifieke doel van de reserve;
 - b. de voeding van de reserve;

Opmerking [A6]: Rentetoerekening strijdig met BBV. Is dit bewust gedaan? Dan uitleg in toelichting opnemen. **Zie bespreekpunt in advies.**

- c. de maximale hoogte van de reserve;
 - d. de functie van de reserve;
 - e. de maximale looptijd.
3. Indien een bestemmingsreserve binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot besteding, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd;
 4. In de jaarstukken en de begroting wordt een actueel overzicht van de stand van zaken van [en mutaties in](#) de reserves en voorzieningen opgenomen.

Artikel 12. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht en van goederen, werken en diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel stelsel van kostentoerekening gehanteerd. Bij deze kostentoerekening worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van de in gebruik zijnde activa betrokken.
2. Bij de directe kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa. Voor de rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden daarbij ook de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW), en de gedeerde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid en perceptiekosten betrokken.
3. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden toegerekend aan activiteiten welke geheel of deels worden bekostigd met een specifieke uitkering of subsidie, binnen het taakveld overhead apart geadmineistreerd en in de desbetreffende verantwoordingen over de besteding toegerekend aan die activiteiten.
4. Voor de toerekening van de overheadkosten worden de overheadkosten die kunnen worden betrokken in de aangifte vennootschapsbelasting, binnen het taakveld overhead apart geadmineistreerd en voor de belastingaangifte aan de kostprijs van de vennootschapsbelastingplichtige activiteiten toegerekend.
5. Toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, voor zover dat niet activiteiten als bedoeld in het derde en vierde lid betreffen, gebeurt als volgt:
Overhead x (aantal aan heffing (of dienst) toegerekende uren) / (totaal aantal verdeelde uren exclusief uren taakveld overhead).
6. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijnde activa, bedoeld in het eerste lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen,

kortlopende leningen en kredieten en het rentepercentage van de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen zoals bepaald overeenkomstig het zevende en achtste lid. De uitkomst van dit percentage van de omslagrente wordt op een half procent afgerond.

7. Het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen in de omslagrente voor de kostprijsberekening als bedoeld in het zesde lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De hoogte van het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de bij de begroting geraamde rentekosten als percentage van de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en kredieten. De uitkomst van dit rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen wordt op een half procent afgerond.
8. Als het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen zoals berekend overeenkomstig het zevende lid een percentage oplevert dat lager of gelijk is aan 0% dan bedraagt het rentepercentage voor deze rentevergoeding 0%.
9. In afwijking van het zesde lid wordt bij een verstrekte lening voor de bepaling van de rentekosten van de inzet van vreemd vermogen in de kostprijs uitgegaan van de rente van de lening die voor de financiering van de verstrekte lening is aangetrokken. Deze rente wordt verhoogd met een opslag voor het debiteurenrisico.
10. In afwijking van het eerste lid worden bij vennootschapsbelastingplichtige activiteiten en grondexploitaties alleen de rentekosten voor de inzet van vreemd vermogen aan de kostprijs toegerekend. Bij projectfinanciering worden dan de werkelijke rentekosten toegerekend. In andere gevallen wordt uitgegaan van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de portefeuille leningen.

Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken aan overheidsbedrijven en derden en met welke bijbehorende activiteiten de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden ten minste de geraamde integrale kosten in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of de garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van tenminste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.

4. Raadbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:
 - a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
 - b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
 - c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
 - d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
 - e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
 - f. een bevoordeling van publieke media-instellingen en
 - g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, de rioolheffing, de afvalstoffenheffing, begraafplaatsrechten, marktgeld en leges. De raad stelt de tarieven vast.
2. Het college biedt de raad eens in de vier jaar een nota aan met de kaders voor de prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen, werken en diensten aan overheidsbedrijven en derden en voor de huren en de erfpachten.
3. Het college legt bij een tussentijdse wijziging van prijzen, huren en erfpachten ten opzichte van de kaders uit de nota vooraf een besluit ter vaststelling voor aan de raad .

Artikel 15. Financieringsfunctie

1. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de volgende kaders in acht:
 - a. voor het aantrekken van financieringen met een looptijd langer dan één jaar worden tenminste twee prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd;
 - b. er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet financiering decentrale overheden.
2. Het college informeert de raad in de paragraaf financiering bij de begroting als de wettelijke kasgeldlimiet, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet financiering decentrale overheden, of de wettelijke renterisiconorm, bedoeld in artikel 1, onder h, van de Wet financiering decentrale overheden, dreigt te worden overschreden.
3. Bij het verstrekken van leningen, het verstrekken van garanties en het verstrekken van risicodragend kapitaal voor publieke taken bedingt het college indien mogelijk zekerheden.

4. Het college stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder het eerste tot en met derde lid en legt deze regels alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een besluit Treasurystatuut. Het college zendt het besluit Treasurystatuut ter kennisgeving aan de raad.
5. Bij het verstrekken van een garantie wordt het risico dat de gemeente loopt door het verstrekken van deze garantie betrokken bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Artikel 16 Lokale Heffingen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf lokale heffingen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ~~tenminste in ieder geval~~ op:

- a. ~~d~~De berekening van het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen voor het bepalen van de kostprijzen, bedoeld in artikel 12, zevende en achtste lid;
- b. ~~d~~De berekening van het rentepercentage voor de omslagrente voor het bepalen van de kostprijzen, bedoeld in artikel 12, zesde lid;
- c. ~~d~~De kostentoe rekening van de geraamde rentekosten en de geraamde overheadkosten aan de rechten en heffingen waarmee de kosten in rekening worden gebracht;

~~a-d~~ het bedrag aan kwijtschelding per heffing;

~~b-e~~ de toerekening van de overhead.

Artikel 17. Financiering

1. In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ~~tenminste in ieder geval~~ op:
 - a. de schulden met een looptijd korter dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage;
 - b. de schulden met een looptijd langer dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage
2. In de paragraaf financiering bij de begroting neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ~~tenminste in ieder geval~~ op:
 - a. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende vier jaar;
 - b. de rentevisie.

Artikel 18. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

1. Het college biedt de raad ten minste eenmaal in de vier jaar een nota weerstandsvermogen en risicobeheersing aan. De raad stelt de nota vast. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens de benodigde weerstandscapaciteit voor toevoeging en onttrekking van reserves bepaald.
2. Het college geeft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de risico's aan van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Het college brengt hierbij ~~tenminste in elk geval~~ de risico's in beeld en actualiseert de risico's genoemd in de nota bedoeld in het eerste lid.
3. Het college geeft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit aan en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

Artikel 19. Onderhoud kapitaalgoederen

1. Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten tenminste in ieder geval op:
 - a. de voortgang van het geplande onderhoud;
 - b. de omvang van het achterstallig onderhoud.
2. De ramingen van onderhoudsbudgetten in de begroting worden gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen
3. Het college biedt de raad tenminste eens in de vier jaar een onderhoudsplan openbare ruimte aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud en de kosten van het onderhoud voor het openbaar groen, water, wegen, kunstwerken en straatmeubilair. De raad stelt het plan vast.
4. Het college biedt de raad tenminste eens in de vier jaar een rioleringsplan aan. Het plan geeft het kader weer voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning van het onderhoud, de uitbreiding van de riolering en de kosten van het onderhoud en de eventuele uitbreidingen. De raad stelt het plan vast.
5. Het college biedt de raad tenminste eens in de vier jaar een onderhoudsplan gebouwen aan. Het plan bevat voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten aan de gemeentelijke gebouwen. De raad stelt het plan vast.

Artikel 20. Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering van de gemeente bij de begroting en jaarstukken worden de budgetten voor de raad, het college, de griffie, de rekenkamer commissie, de accountant, personeel en inhuur derden opgenomen naast een toelichting op de bijdrage aan de Werkorganisatie Duivenvoorde.

Opmerking [A7]: NB: deze wijzigingen moeten ook in de toelichting op dit artikel worden opgenomen.

Artikel 21. Verbonden partijen

1. Het college biedt de raad ten minste eenmaal in de vier jaar een nota verbonden partijen aan. De raad stelt de nota vast.
2. Van elk van de verbonden partijen wordt naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies weergegeven de doelstelling, visie en beleidsvoornemens en de wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen.
3. De nota bevat voorts de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties met name de condities waaronder het publiek belang is gediend met behartiging door verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden.
4. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen ~~tenminste in elk geval~~ ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Artikel 22. Grondbeleid

1. In de paragraaf grondbeleid bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel van 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten ~~tenminste in ieder geval~~ op:
 - a. het verloop van de grondvoorraad;
 - b. de te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten.
2. Het college biedt de raad ten minste eens in de vier jaar een nota grondbeleid aan. De raad stelt de nota vast. In de nota wordt aandacht besteed aan:
 - a. de strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente;
 - b. ~~te de ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten~~
 - ~~a-c.~~ het verloop van de grondvoorraad
 - ~~b-d.~~ de uitgangspunten voor de verkoopprijzen van gronden.

Opmerking [A8]: De raad heeft bij de vaststelling van de nota samenwerkingsverbanden besloten (raadsbesluit 6 juli 2015) dat de paragraaf verbonden partijen in de begroting niet alleen de wettelijk verplichte informatie over verbonden partijen bevat, maar ook die van andere samenwerkingsverbanden. Dit zou aan het artikel moeten worden toegevoegd. **Zie besprekpunt in advies.**

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 23. Administratie

1. ~~In de toewijzing van de~~ administratie ~~aan de werkorganisatie Duivenvoorde~~ ~~waarborgt het college dat de administratie is~~ zodanig van opzet en werking ~~is~~, dat zij ~~tenminste in ieder geval~~ dienstbaar is aan:

Opmerking [A9]: In de financiële verordening WODV moet dit ook vermeld worden.

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden, contracten;
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencomputaties;
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
- ~~e.~~ het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 24. Financiële organisatie

1. Het college draagt zorg voor:
 - a. ~~een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de Werkorganisatie Duivenvoorde;~~
 - ~~b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;~~
 - ~~be.~~ de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
 - ~~d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;~~
 - ~~ce.~~ de te maken afspraken met de Werkorganisatie Duivenvoorde over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
 - ~~f. de kostenverdelingsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de productenraming en de productenrealisatie;~~
 - ~~dg.~~ het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
 - ~~eh.~~ het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
 - ~~fi.~~ het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Opmerking [A10]: Bespreekpunt in advies: college controleert WODV maar hoe gaat college daar in de praktijk mee om?

Artikel 25. Interne controle

1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
2. Het college zorgt voor de **systematische controle** van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de gemeente met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de vier jaar. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Opmerking [A11]: Hoe vult het college de 'systematische controle' in: is dit de accountantscontrole? De politieke verantwoordelijkheid voor de interne controle ligt bij het college maar er is een stringente afbakening met de WODV nodig. In deze clause neemt de wethouder een directe verantwoordelijkheid voor eventueel tekortkomingen in de interne controle van de WODV. **Zie besprekpunt in advies.**

Artikel 26. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

1. De Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2007 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin de financiële verordening in werking treedt en op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt.
2. Op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die voor 1 januari 2017 zijn gedaan, blijft de Financiële Verordening gemeente Wassenaar 2007 van toepassing zoals deze gold op de dag voor de inwerkingtreding van deze verordening.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 27. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als 'Financiële verordening Wassenaar 2017'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de gemeenteraad van Wassenaar
gehouden op 19 april 2017

de griffier,

de voorzitter,

drs. G. de Schipper-Tinga Ch. B. Aptroot

Bijlagen

1. Afschrijvingsbeleid Wassenaar 2017

Opmerking [A12]: wat is de basis voor de gekozen afschrijvingsjaren? Is dit conform nota afschrijvingsbeleid?

Bijlage 1 bij Financiële verordening gemeente Wassenaar

Afschrijvingsbeleid immateriële vaste activa

- a. 4 jaar lineair: geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- b. 4 jaar lineair: een saldo voor agio of disagio;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden lineair afgeschreven in een termijn die gelijk is aan die van het onderliggende actief.

Afschrijvingsbeleid materiele vaste activa

1. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
2. Op kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde wordt niet afgeschreven;
3. De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:
 - a. 45 jaar: rioleringen;
 - b. 40 jaar:
 - tunnels, viaducten en bruggen;
 - parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
 - kades en waterkeringen;
 - waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
 - aanleg tijdelijke terreinwerken;
 - nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
 - nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
 - c. 30 jaar:
 - wegen, pleinen en rotondes;
 - openbare verlichting;
 - d. 25 jaar:
 - geluidswallen;
 - renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen;
 - renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
 - e. 10 jaar:
 - nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
 - kantoormeubilair en schoolmeubilair;
 - straatmeubilair;
 - aanhangwagens en schaftwagens;
 - f. 15 jaar:
 - technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - pompen en gemalen;
 - g. 7 jaar:
 - zware transportmiddelen;
 - personenauto's en lichte motorvoertuigen;
 - h. 5 jaar:
 - telefooninstallaties;
 - automatiseringsapparatuur.

Opmerking [A13]: Is de gemeente eigenaar van schoolmeubilair?